SVENSK MUSIKTIDNING

NORDISKT MUSIKBLAD.

Nr 2. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 61 9. | Stockholm den 16 Januari 1899. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 19:e Årg.

Adelina Patti.

Af nuvarande världsberömda sångerskor är väl Adelina Patti ännu den mest bekanta och omtalade, om ock hennes stämma rönt inflytande af åren och hennes konstnärliga verksamhet ej är så omfattande som förr, nu mera hufvudsakligen inskränkt till England och »rivieran». Mycken uppmärksamhet väckte konstnärinnan förliden höst, då hon ingick förlofning med svenske friherren Rolf Cederström, hvars bekantskap hon gjort i Cannes och med hvilken hon sedan sammanträffade i London, der han förestår ett gymnastikinstitut, samt å sitt eget slott Craig-y-nos i Wales. Deras giftermål är bestämdt att ega rum i nästa månad, och divan träder då för tredje gången i brudstol. Efter att genom sitt första äktenskap med markis de Caux ha blifvit fransk markisinna och efter dettas upplösning ha varit gift med den italienske tenorsångaren Nicolini, som afled för ett år sedan, blir den stora sångerskan nu svensk friherrinna.

I detta hennes närmande till vårt land genom slägtskap med svenska familjer ha vi funnit en särskild anledning att nu framställa hennes bild och lefnadsteckning, hvilken skulle kunna göras till en vexlingsrik roman men här endast i korthet kan affattas. Ett godt material dertill eger man i de »souvenirs» hennes impresario och svåger Maurice Strakosch efterlemnat. Adelina (Adela Juana Maria) Patti föddes i Madrid den 19 februari 1843, dotter af Salvatore Patti och hans maka, en berömd sångerska, som förut varit gift med sin lärare Barilli. Familjen Patti härstammade från Sicilien. Adelina så godt som föddes till scenen, ty hennes mor måste under en representation af »Norma» efter andra akten afbryta sin framställning af druidprestinnan för att låta henne se dagens ljus.

Det var i Amerika som Maurice Strakosch kom i närmare beröring med familjen Patti. Den ryktbare impresarion, redan som 11-årig pianistiskt underbarn, hade som tenorist studerat sångkonsten i Italien och reste sedan omkring i Europa som sånglärare och pianist. Efter utbrottet af Parisrevolutionen 1848 begaf han sig till Amerika, der han träffade Salvatore Patti, hvars bekantskap han förut gjort i Italien. Denne var nu direktör för italienska operan i Newyork, men gjorde ej där några lysande affärer. Salvatore hade tre döttrar, af hvilka den äldsta, Amalia, redan sjöng med framgång och den andra, Carlotta, stod i begrepp att uppträda som sångerska. Den tredje, ett barn om 6 år, hette — Adelina. Strakosch kom den i trångmål stadda familjen till hjelp genom att i Newyork anordna en konsert med stor framgång, gjorde sedan en turné genom Amerika, som lyckades förträffligt, hvarefter han gifte sig med Amalia Patti, truppens primadonna. Sedan han nu blifvit den lilla Adelinas svåger egnade han sig helt och hållet åt hennes musikaliska uppfostran, då han hos henne upptäckt utomordentliga musikaliska anlag, särskildt för sång, och han lemnade henne sedan först många år derefter, då »sångens drottning» 1868 blef markisinnan de Caux, en förbindelse, som han ej gillade.

Adelina Patti.

Redan medan hon lärde tala hade Adelina börjat sjunga, och i en ålder af 6 år kunde hon utantill hela sin »repertoar», sådan hon hört den sjungas af Jenny Lind, Henriette Sontag, Alboni och den tidens berömda sångerskor. Det lilla underbarnet uppträdde första gången för publiken vid 8 års ålder å en välgörenhets-

konsert i Newyork, då hon med rondon i »La somnambula» och Jenny Linds »ekosång» framkallade obeskriflig hänförelse. Från sitt 8:de till sitt 11:te år genomreste hon med Maurice Strakosch hela Amerika, öfverallt väckande sensation. Från 12:te till 15:de året fick Adelina icke sjunga offentligt.

Efter det Strakosch öfvertagit ledningen af italienska operan i Newyork, lät han Adelina Patti debutera der. Det var den 24 november 1859, som hon då sjöng titelrollen i Donizettis »Lucia». Guldtimbren och renheten i hennes röst, den konstnärliga utbildningen, särskildt beträffande den makalösa koloraturen, hennes ungdomliga behag och andra goda egenskaper beredde henne en lysande framgång, ehuru rösten ej kunde räknas till de stora. Omfånget i densamma sträckte sig emellertid från ettstrukna c till trestrukna f.

Strakosch lät nu Adelina resa öfver till Europa. I London sökte han anställning för henne vid Coventgardenteatern, men dess direktör, mr Gye, som nyligen engagerat de berömda sångerskorna Grisi och Miolan-Carvalho, brydde sig ej om den lilla amerikanskan, som han aldrig hört talas om. Då Strakoschs kompetens var känd, lät han dock öfvertala sig, och vid miss Pattis första uppträdande, den 14 maj 1861, såsom Amina i »Sömngångerskan», väckte hon formlig hänförelse hos den engelska publiken. Ryktet härom nådde Paris, der hon följande år, den 19 november 1862, uppträdde i samma parti å Théâtre italien och snart blef parisarnes afgud. Sedan Malibrans tid hade man icke bevittnat en så hastigt vunnen och storartad triumf. Adelina Patti kvarstod vid italienska operan i Paris till 1870 men tillbragte hvarje sommarsäsong i London. Hon uppträdde i Paris i operorna »Lucie», »Barberaren», »Linda», »Traviata», »Don Pasquale», »Rigoletto», »Martha», »La gazza ladra», »Don Juan», »Ernani», »Kärleksdrycken», »Puritanerna», »Trubaduren», »Jeanne d'Arc» m. fl. I London lät hon höra sig i »Faust», »Romeo och Julia», »Hugenotterna», »Moses», »Nordens stjerna», »Regementets dotter», »Semiramis» m. fl. Hennes talang lämpar sig bäst för den komiska operan, men hon har t. ex. i »Sömngångerskan», »Traviata», »Linda» och »Lucie» ådagalagt, att hon äfven kan lösa uppgifter af djupare dramatisk karakter. I en karakteristik öfver sångerskan efter hennes första uppträdande i Paris yttrar sig den bekante kritikern Scudo sålunda: »Hon tager sig förtjusande ut, denna m:lle Patti med sin lilla figur. Hon ser lycklig ut, intelligens och lif stråla i hennes anlete snarare än skönhet. Hennes drag upplysas af ett vackert ögonpar och det hela krönes af ett yppigt svart hår. Hennes röst, som eger en härlig, något metallisk klangfärg och gör samma intryck på örat som det elektriska ljuset på ögat, är af en underbar smidighet, och den unga sångerskan gör med den hvad hon vill. Diatoniska och kromatiska löpningar, arpeggios af alla slag, staccatos, farliga hopp, drillen isynnerhet, som hon förbereder väl och som hon låter långsamt tindra såsom en ljuspunkt under en mörk natt, alla dessa vokaliseringens konstgrepp utföras af Adelina Patti med ett småleende på läpparna utan minsta ansträngning. Hon sjunger med eld och hänförelse samt med en ungomlig värme, som omedelbart griper och bländar åhöraren. Hon spelar, som hon sjunger, med djerfhet och utan minsta tvekan.»

Efter 1870 har sångerskan företagit ett stort antal konstresor både i gamla och nya världen, åtföljd af sin man, markisen de Caux, som derunder visade sig vara en skicklig affärsman. En italiensk tenorsångare, Nicolini, var hennes ständige följeslagare på dessa konstresor. Det var i Hamburg de först sammanträffade, der denne med hustru och fem barn bodde på samma hotell som markisen och hans gemål. De träffades sedan i Petersburg, der markisinnan gerna sjöng med Nicolini men fann hans person osympatisk, hvarför det väckte hennes stora missnöje att markisen protegerade Nicolini och ofta, såväl då i Petersburg som sedan i Wien, bjöd honom hem till dem. Sångerskans känslor mot sångaren förändrades till slut, och då han ånyo sammanträffade med markisparet i Petersburg, egde en fullständig brytning mellan makarne rum. Efter laglig skilsmessa från markisen och sedan Nicolinis äktenskap äfven blifvit upplöst, gifte sig Adelina Patti med honom 1886. Om detta äktenskaps upplösning genom Nicolinis död har förut omnämnts. Sångerskans båda äktenskap ha varit barnlösa. Ehuru Adelina Patti nu mera har ungdomen bakom sig, förstår hon dock att bibehålla sig särdeles väl, både i afseende på sin person och sin konst. Få sångerskor torde ha utvecklat en sådan talang att spara, som hon, såväl i behandlingen af sin röst som i ekonomiskt afseende. Ingen diva har väl heller fått uppbära så höga gager som hon. 7000 frcs för en afton i Petersburg var en småsak mot 4000 dollars i Chicago, som hon en gång erhöll för att sjunga ett par sånger, »Home, sweet home» och en »ekosång». I Amerika firades hon också såsom en drottning; hade för sin del egen luxuöst inredd vagn på jernvägsresorna och fritt allting för sig och sitt sällskap. Hon anses också ha förräntat guldet i sin strupe till en förmögenhet af 15 millioner francs, efter hvad det uppgifvits.

Under mer än ett decennium har den berömda sångerskan residerat och hvilat ut efter sina triumfer på sitt praktfulla slott Craig-y-nos, ett verkligt feeslott, omgifvet af den härligaste trädgård och inredt med furstlig prakt, naturligtvis äfven inrymmande magnifik teater och konsertsalong. Slottet är för öfrigt ett museum, uppfylldt af de dyrbaraste konstföremål, furstliga presenter och minnen af divans konstnärstriumfer. Här lefver konstnärinnan ett lyckligt lif och vet äfven att göra sina underhafvande lyckliga genom ädel välgörenhet.

Tekniken såsom medel för pianospelet.

Ett allsidigt godt föredrag utan en fulländad teknik är ej tänkbar. Med blotta uppfattningen kommer man i konsten ej långt. I praktiken gå uppfattning och föredrag hand i hand. Ingen etyd, ja, till och med ingen fingeröfning kan utföras utan iakttagande af vissa, det tekniska områdets tillhörande regler. All teknik är emellertid endast ett medel för uppnående af ett mål. En lätt och ledig beherskning af materien skall sätta konstnären i stånd att kläda sina idéer i en innehållet motsvarande form eller skall, der det gäller reproduktion, göra det för honom möjligt att inträngа i det skapade konstverkets anda och fatta tondiktarens mening, det ideal som föresväfvat honom, och på ett öfvertygande sätt försinliga det för åhöraren. Denna verksamhet är likväl ej så underordnad, som det kan tyckas, ty med all pietet för och sträng iakttagelse af hvad komponisten föreskrifvit, hvilket utgör en hufvudfordran i afseende på föredraget, måste dock en viss grad af andlig sjelfständighet dermed förenas, om produktionen skall hafva konstnärlig betydelse. Tondiktaren talar till oss endast genom de stela och döda notorna; den föredragande ger dem först lif och karaktär.

Men fråga vi nu: hvilka äro i allmänhet de egenskaper hos föredraget, som i första rummet äro beroende på egandet af en fulländad teknik? så blir svaret: *renhet, klarhet* och *tydlighet.*

Ett orent spel beror ofta på bristande gehör. På pianot är emellertid tonen färdig och bestämd, sålunda ren, under förutsättning att instrumentet är så rent stämdt som möjligt med vår tempererade stämning. Med sjelfva tonbestämningen har derför pianospelaren ej att skaffa. Olyckligtvis är också pianot derigenom hemfallet åt talanglösheten, då en för dilettantismen tillräcklig färdighet här lättare kan vinnas än på andra instrument, äfven om till dess popularitet gifves andra skäl än lättheten att åstadkomma kor-

rekt tonbildning. Ett stort misstag vore det emellertid att af det ofvan sagda sluta sig till att pianospelaren ej behöfver ha ett godt öra. Har pianospelaren ej att göra med tonbestämningen, så har han att göra så mycket mer med tonbildningen, för hvilken hans känsla ej kan vara nog fin. Sinnet för icke blott det absolut sköna, utan äfven för dess finaste nyanser måste hos honom verka. Äfven i annat hänseende ställer pianot höga fordringar på gehöret. Detta instrument är så att säga en liten orkester, och de tonmassor som i det skall beherskas äro icke oansenliga. Ofta är också spelet polyfont, d. ä. bestående af flera stämmor, af hvilka hvar och en går sin egen väg och som samtidigt skola komma till sin rätt. Pianospelaren har sålunda i motsats till de flesta andra instrumentalister, som endast ha att fästa sig vid *melodisk* korrekthet, äfven att ge akt på den *harmoniska*. Sinnet för denna är oss ingalunda medfödt, såsom man ofta tror; det måste därför väckas och utbildas genom förnuftig undervisning, samvetsgrant studium och hörande af god musik. Men visar det sig efter längre tids undervisning att lärjungen icke är i stånd att riktigt fatta harmoniska förhållanden, att han t. ex. i dominantseptimackordet upprepade gånger tager en liten ters i stället för en stor, med den ena handen slår ett e och med den andra på samma gång ett ess helt obesväradt, då kan man ha skäl att tvifla på hans gehör och anlag. Fel i afseende på gehöret kunna emellertid korrigeras, och en lärjunge utan talang kan bringas derhän, att han kan föredraga ett stycke korrekt på pianot. Sämre är ur pedagogisk synpunkt, om än icke så farligt i fråga om lärjungens talang, den orenhet i ton, som är en följd af teknisk oförmåga och osäkerhet. Konstnären skall beherska materialet, icke materialet honom. Äro icke hans fingrar kraftiga eller rörliga nog, handen tillräckligt smidig, så neka de honom sin tjenst, då det behöfves. Blott medvetandet om hans felbarhet gör honom orolig och osäker, hvilket naturligtvis har inflytande på föredraget. Osäkerheten visar sig först i rytmiskt vacklande och vidare än mera i ofta förekommande felgrepp, som kunna såra örat på ett förfärligt sätt. I kantilenan förekommer detta mindre än vid hastiga passager, särdeles i växlande lägen. Den består antingen i att anslå oriktiga tangenter eller jemte de rätta äfven andra. När det är fråga om längre och hastigare språng kan man dock ej anse osäkerheten uteslutande bero på teknisk oförmåga. Spelare finnas, som kunna föredraga en sonat af Beethoven rent och flytande, men i fråga om en mycket lättare vals af 12 notor för venstra handen spela de 7 falskt. I ett sådant musikstycke kan det ju hända, att den spelande är mindre nogräknad, men det rätta bör äfven här iakttagas att icke alstra slarfvana. Orsaken kan väl också vara, att man ej gjort sig förtrogen med den i sådana kompositioner öfliga sättningen. Från all slags ensidighet bör man dock varna, äfven för den klassiska; derför skadar det icke att en lärjunge stundom får öfva sig med ett stycke dansmusik eller något annat af sådant slag, hvari venstra handen kan öfva sin träffsäkerhet. Att smaken skulle taga skada deraf är icke att befara, om icke dansmusiken blir företrädesvis odlad, såsom fallet är med många, hvilka stå på en låg musikalisk nivå. För öfrigt finnes äfven af detta slags musik åtskilligt af konstnärligt värde. Vi behöfva blott nämna Chopin. Möjligast fullkomliga renhet är sålunda den förnämsta och nödvändigaste egenskapen hos ett godt föredrag. Man får icke se igenom fingrarna med en viss affekterad konstnärsnonchalans i det yttre, hvilken lätt öfverflyttar sig på den konstnärliga produktionen, och för den okritiske gäller som tecken till stor begåfning. Hos unga elever bör man noga se till att icke hos dem utbildas ett artistkoketteri, som sträfvar till att briljera med grannlåtsmusik och svårigheter, för hvilka deras tekniska förmåga ej räcker till. Dermed alstras ett slarfsystem, som strider mot det okonstlade föredrag, det allvarliga arbete, som hos eleven betingar verkligt framåtskridande och yttre värdighet i föredraget.

Genom ett falskt återgifvande skadar man andan i en komposition och man försyndar sig dervid icke endast mot komponisten utan äfven, vid offentligt föredrag, mot åhörarne. Att en publik ej alltid visar fin känsla, utan ibland jublar bifall åt de oklaraste produktioner, när den berömde X. sitter vid pianot, det får ej missleda. Åt den blinda auktoritetstron får ej den sanne konstnären hängifva sig. Dåliga och förderfliga rigtningar har han att bekämpa; till hans mission hör äfven att *uppfostra* publiken.

Den rena tonträffningen i ett föredrag uppfyller emellertid icke alla fordringarna på detsamma; det måste äfven vara klart och tydligt. Dertill hör att toner, hvilka ha längre uthållighet, äfven i pianissimo, måste ha ett fylligare anslag än sådana af kort tidsvärde, alldenstund tonen till och med på ett godt piano snart förklingar; vidare noggrant framhållande af toner, hvilka genom sin blotta ställning i takten ega naturlig vigt, likasom af andra sådana, åt hvilka större vigt bör förlänas. Man kallar detta *accentuation* och *deklamation*. Dessa båda begrepp sammanfalla ofta, men äro ej fullt identiska, alldenstund accentuationen är något som naturligt och nödvändigt framgår ur taktordningen, deklamationen deremot något som tillkommer för att göra tonspråket mera ingripande, karakteristiskt och öfvertygande. Med accentuationen sammanhänger nära *fraseringen*, hvarmed man förstår det sorgfälliga särskiljandet af de olika satserna och perioderna samt de enskilda motiven inom dessa och, omvändt, grupperingen af det som musikaliskt hör tillsamman. Detta har icke omedelbart att göra med tekniken, men såsom i fråga om framhållandet af särskilda toner i stämmorna, så har man ock att taga i betraktande det rigtiga förhållandet stämmorna emellan i afseende på tonvolymen. Denna måste vara så beskaffad, att den motsvarar alla anspråk på klarhet och tydlighet. Med andra ord: hvarje ton måste — förutsatt att icke några yttre inflytelser störande inverka — äfven i de snabbaste passager och pianissimo tydligt kunna höras och detta på längsta afstånd från den spelande i en konsertsal. Går en eller annan ton eller ett helt ackord i följd af för svagt anslag förlorade, eller skilja sig de särskilda ackorden icke tydligt från hvarandra, så blir spelet obestämdt och grumligt. I musikstycken af verkligt värde äro mera komplicerade förhållanden rådande. Så har den ena handen ofta att utföra en melodi och på samma gång ett icke så enkelt ackompanjemang, hvilket kräfver fingrarnes oberoende af hvarandra och ej gör det så lätt att framhålla det musikaliskt vigtigaste. Så förekommer det att två melodier samtidigt af en hand eller af båda skola utföras, eller skall, såsom i fugor och andra musikstycken i kontrapunktisk stil, hvarje stämma skötas särskildt och göras gällande etc.

Vidare hör till spelets klarhet och tydlighet sorgfälligt aktgifvande på och iakttagande af *rytmiska* förhållanden, hvari det egentliga takthållandet inbegripes. Gehör och känsla för rytmen äro säkra kännetecken på musikaliska anlag och talang. Dock äro oregelbundenheter i detta afseende icke alltid beroende på bristande känsla. För den, hvars fingrar ställa sig i opposition, är det naturligtvis ej möjligt att åstadkomma en i rytmiskt hänseende fulländad framställning. Vid svårare ställen fördröjes då takt och rytm, vid lättare skena fingrarna, i synnerhet de svagare, med hast öfver tangenterna eller staka sig alldeles, hvilket allt emot vilja och känsla förorsakas af fysiskt tvång. Detta »stakande», dessa afbrott och hinder i spelets lopp ha sin hufvudsakliga grund i bristande tekniskt underlag, och känslan däraf förlamar handens och fingrarnas rörelser likasom uppmärksamheten vid notläsningen. Vakenheten att låta tanken och uppfattningen af hvad som spelas takt efter takt gå handen i förväg medför större lugn och förmåga att reda sig i tekniskt

hänseende. Det skadar icke att låta en lärjunge spela igenom ett stycke från början till slut utan afbrott och hellre låta några felgrepp, någon otydlighet passera, än att göra omtagningar. Ovanan att hacka och taga om bör hos lärjungen från första början beifras. *Kontinuiteten är en hufvudsak för den konstnärliga framställningen.*

Besittningen af stor teknik kan dock äfven ha sin fara med sig, då den nemligen lockar till begär att företrädesvis framhålla densamma, hvilket kan inverka menligt på smakbildningen. För en lärjunges verkligt musikaliska utbildning kan sålunda lärares, anhörigas och vänners lofprisande af teknisk färdighet samt bifall vid offentligt uppträdande bli farligt nog och grundlägga den i vår tid så spridda sjukdom som kallas — virtuosfåfänga.

Utländsk musikrevy

för 1898.

En återblick på utländska musikförhållanden under förra året skall ge oss en bild af hvad som timat i musikvärlden utom våra egna och våra nabors gränser under detsamma. En sådan revy bör ha sitt intresse för den, som har sinne för musikhistoriskt vetande, äfven om det rika materialet måste, såsom här, sammandragas till en mycket kort resumé. I fråga om musikalisk produktion är det då hufvudsakligen musiknyheterna för året vi ha att betrakta och börja då med teatrarnas, därvid först vändande oss till det stora musiklandet som förr i tiden producerat våra största musikheroer. Inom parentes angifves hvar premièren egt rum, och med »etc.» om pjesen gått öfver ett par eller flere scener. Följande förkortningar använda vi härvid: T = text, M = musik.

Tyskland. På operans område finna vi då följande nyheter: »Lobetanz», T. af Bierbaum, M. af L. Thuille (Karlsruhe etc.); »Kirke», första delen af den fyra aftnar omfattande Odysseecykeln af Aug. Bungert (Dresden); »Don Quixote», musikalisk tragicomödie, T. o. M. af Wilh. Kienzl (Berlin, k.-op.); »Matteo Falcone», T. o. M. af Th. Gerlach (Hannover); »Hjob» af Rich. Lederer (Hamburg); »Ingo» af Bernh. Scholz (Frankfurt a. M.); »Der Heirathstein» af Alb. Thierfelder (Rostock); »Das Rösli vom Säntis» af Franz Curti (Zürich); »Zigeunerliebe» af Jos. Pembaur (Inspruch); »Andalucia» af Ferd. Warnke (Kiel); »Griseldis», titulerad mysterium, af Clem. Frankenstein (Troppau); »Wulfrin» af R. L. Herrman (Kassel); »Die Braut von Cypern» af G. Kulenkampff (Bremen etc.); »Otto der Schütz» af W. Rudnick (konsertmäss. uppför.); »Ludvig der Springer» af Ad. Sandberger (Stuttgart); »Der tolle Eberstein» af Arth. Könnemann (3:e pris-opera, München); »Zinnober», sagoopera, T. o. M. af Siegm. von Hausegger (München). Under titeln »Assarpai» har gifvits en 3-akts-opera af Ferd. Hummel (Gotha) och en 4-akts-opera af Fr. Neumann (Braunschweig).

På den komiska operans (i flere akter) fält möta oss följande tonsättare och deras nyuppförda verk:

O. Lohse: »Der Prinz wieder Willen» (Köln etc.); H. Zöllner: »Das hölzerne Schwert» (Leipzig); Anton Urspruch: »Das unmöglichste von Allem» (Weimar etc.); M. J. Erb.: »Der Taugenichts» (Strassburg); R. Bärtich: »Künstlerherzen» (Mannheim); Ignaz Brüll: »Der Huzar» (Wien).

Af 1-akts-operor finna vi: Eugen d'Alberts musikaliska lustspel »Die Abreise» (Frankfurt a. M. etc.); Felix von Woyrsch: »Wickingerfahrt» (Hamburg); Alfr. Oehlschegel: »Kynast» (Altenburg); P. Geisler: »Wir siegen» (Gosen); Reinh. Becker: »Ratbold» (Dresden etc.); C. Kleemann: »Der Klosterschüler von Mildenfurth» (Dessau); C. Hopfe: »Die Freijagd» (Barmen); G. Rauchenecker: »Sanna» (Coblenz); H. Hasselbach: »Junker Nachtigall» (Schwerin); E. von Volborth: »Riago» (Stettin); O. von Chelius: »Haschisch» (Prag etc.); M. J. Beer: »Der Strike der Schmiede» (Königsberg etc.).

Frankrike. Stora operan har, likasom Opéra comique, varit fattig på nyheter. Båda ha endast haft två sådana; den förra »La cloche du Rhin» af Samuel Rousseau och i årets sista dagar »La Burgonde» af Paul Vidal, den senare »L'ile du Rêve» af Reynaldo Hahn och »Fervaal» af Vincent d'Indy, hvilken opera dock förut gifvits Brüssel. En lyrisk 4-akts-opera »Lovelace» af Henri Hirschmann gafs på Théâtre de la republique. Utom Paris har ett par nyheter trädt fram nemligen i Rouen »Siva» af Saint-Luth och Léon Honnoré samt »Gaétane» af Eduard Kann, i Toulouse »Jessica» af Louis Deffès. Af nyare franska operor har Bruneaus »Messidor», som i Paris blef ljumt mottagen, upptagits på Monnai-teatern i Brüssel, likaså Massenets sista opera »Sappho» gifvits i Genève och i flere italienska städer. »Hedda», en opera af Fernand le Borne, har uppförts i Milano, »Inez Mendo» af Fréd. von Erlanger under titel »Das Erbe» gifvits i Hamburg och Frankfurt a. M.

Italien har, som vanligt, producerat en massa operanyheter, af hvilka endast Umberto Giordanos »Fedora» vunnit verklig framgång. Den gafs först under hösten å Teatro lirico i Milano jemte några andra af yngre komponister: »Arlesiana» af Francesco Cillo, »La fine di Mozart» af Marco Anzoletti, »Il violinista di Cremona» af Giannetti, »Stella» af De Nardis. Mascagnis med stor väntan motsedda nyhet »Iris» vann på Costanzi-teatern i Rom endast half framgång. En dylik eller än mindre rönte »La Creola» af Fred. Collino (Turin), »Moina» af Isidor de Lara, »I cantico dei cantici» af Em. Ferrari, »Mal d'amore» af Aug. Mascheroni, »Johann Huss» af Angelo Tessaro m. fl. Italienska operor, som först uppträdt i andra land, ha varit Tascas »Pergolesi» i Berlin, Sylvio Lazzaris »Armor» i Prag.

Böhmen har alstrat två nyheter: »Sarka» af Zdenko Fibich, »Satanella» af J. R. Roskösny (båda i Prag); *Polen:* »Goplana» af Ladisl. Zelenski (Warschau) och »Livia Quintilla» af Sigm. Noskowski (Warschau, Lemberg); ungerska operanyheter voro »Ninon» af E. Stojanowits (Budapest) och »Alar» af grefve Geza Zichy (Berlin, k. op.). I *Ryssland* framträdde »Ssadko von Novgorod» af Rimsky-Korsakow (Moskva) och »Cordelia» af Solowjew (Petersburg); i *Holland* och *Belgien* »Herbergprinzess» af Jan Blockx (Brüssel och Gent), »Numance» af Jean van den Eeden (Antwerpen), »Die Tempelritter» af M. Boumann (Amsterdam). I *England* kom Arthur Sullivan fram med två nya verk: »Der Märtyrer von Antiochia» och »The Beauty Stone», hvartill kom en ny komisk opera: »Der Bambus» af Markham Lee. *Spanien,* »Zarzuelans» (operett-vådevillens) land, har att framvisa ett par verkliga operor: »Il Gladiatore» af Orefice och »Maria del Carmen» af Enrique Granados; *Portugal:* »Mario Wetter» af Aug. Macchado. *Amerika* har uteslutande bjudit nyheter på den komiska operans område: »The jolly Musketeer» af Julien Edwards, »Daphne» af Arthur Bird (Newyork) samt »The queen of the ballet» af Edward Gorliff (Boston).

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

För piano, 4 händer:

Barnens Melodi-Album. Andra häftet. Koraler, Nationalhymner, Folkvisor, Operamelodier m. m., med utsatt fingersättning, lätt arrangerade. Pris 2 kronor.

På Wilh. Hansens förlag, Köpenhamn, har utkommit:

För harmonium och piano samt
För piano, 4 händer:

SVENDSEN, S. JOHAN: *Andante funebre.* Tillegn. Mr. T. Hindenburg.

Ofvannämnda Melodialbum innehåller 30 stycken af omvexlande innehåll, välbekanta och omtyckta. Samlingen är förträfflig till användning

vid nybörjares undervisning, särskildt i det afseendet att basstämman är så lätt satt, att den unge eleven äfven kan utföra denna. En sådan sättning är i instruktivt hänseende mycket nyttig, på samma gång det skänker de unga nöjet att kunna få spela 4-händigt tillsammans.

Den bekante, utmärkte komponisten Johan Svendsens »Andante funebre» är ett melodiskt, stämningsfullt stycke af mindre omfång, fyra sidor för piano. Ursprungligen skrifvet för orkester förekommer det, utom i ofvannämnda form, äfven arrangeradt för violin och violoncell med orgel, för dessa instrument med piano eller harmonium, flöjt och piano, piano och harmoniumsolo. Pris är, som vanligt på danska musikalier, icke angifvet.

Mazérska qvartettsällskapets 50-års-fest.

Fredagen den 13 d:s firade Mazérska sällskapet sin 50-åriga tillvaro, räknad från den dag, då enligt annons i Post- och Inrikes Tidningar 1849 under rubriken »Sammankomster i hufvudstaden» tillkännagafs: »Mazérska qvartettsällskapet lördag den 13 jan. kl. 7 e. m. i K. Musikaliska akademiens rum».

Halfsekelsfesten firades i sällskapets nya, särdeles lämpliga lokal i konstnärshuset invid Birger Jarlsgatan. Vid half 8-tiden på aftonen infunno sig der sällskapets ledamöter jemte de många inbjudna hedersgästerna från Musikaliska akademien, k. operan och Hofkapellet samt flere medlemmar af styrelserna för Konstnärsklubben och Svenska konstnärernas förening m. fl., till ett antal af omkring 150 personer. I musiksalens fond syntes en målad porträttbyst af Johan Mazér mot en bakgrund af lefvande växter. Sedan sällskapets ordförande, hr M. Davidson framfört en välkomsthelsning till de närvarande, utfördes kammarmusik i två afdelningar, mellan hvilka ett minnestal hölls af hofrättsrådet Carl Munthe, innehållande ett utdrag ur ett till minne af högtidsdagen af sällskapet utgifvet häfte med titel »1849—1899. Mazérska qvartettsällskapet. Ett femtioårsminne». Musikprogrammet upptog först Beethovens qvartett, D dur n:o 3, utförd som invigningsnummer vid sällskapets första sammanträde af hrr Aug. Berwald, A. F. Lindroth, d'Aubert och Thorsell, nu återgifven af prof. F. Book, hofkapellm. C. Nordquist samt hofkapellisterna Sundqvist och Andersen.

Derpå följde andante ur qvartett C dur af Mozart samt Menuett (alla Zingarese) och Presto scherzando ur qvartett n:o 46 D dur af Haydn. Efter

Johan Mazér.

minnestalet utfördes Schumanns Pianoqvintett, med konsertm. L. Zetterquist vid första violinen och hr Stenhammar vid flygeln, och slutligen första satsen ur Mendelssohns Oktett. Öfriga medverkande i dessa nummer voro medlemmarne af Aulinska qvartetten hrr Sundqvist och Bergström samt hofkapellisterna hrr Sörensen och Andersen jemte medlemmar af sällskapet.

Efter musikafdelningen utdelades till de närvarande den nämnda festskriften, ett prydligt häfte i stor oktav, utgånget från I. Hæggströms tryckeri och prydt med sju porträttplanscher, främst en bild af Joh. Mazér, särdeles fint utförda på J. Cederqvists kemigrafiska atelier. De öfriga planscherna upptaga en porträttgrupp af medlemmar samt porträtt af framstående medlemmar och styrelseledamöter. Så visar ett blad de första af stiftaren valda ledamöterna: borgmästaren J. A. Biörck, öfverinspektor J. Falkenholm, brukspatron Aug. Michaelson, banksekreteraren Ax. Bergström och instrumentmakaren C. W. F. Otto; ett annat blad sällskapets nuvarande styrelse, som utgöres af hrr M. Davidson, ordförande, sekreteraren i statskontoret C. Kinberg, sekreterare och skattmästare, professor F. Book, musikchef, grosshandlaren Conr. Holmberg och läroverksadjunkten C. Walin, bibliotekarie. Det intressanta häftet innehåller, jemte en uppsats: »Violinspelets annaler ute och hemma», stiftarens biografi, sällskapets historik, förteckning öfver dess medlemmar etc. Sällskapet, som först höll till i Musikaliska akademiens lokaler i Arffurstens palats och Kirsteinska huset, samlades från hösten 1863 å hotell du Nord, flyttade derpå 1867 till källaren Berzelius, der de hade sina musikaftnar till våren 1873. Lokalen var sedan i Brunkebergs hotell och har från hösten 1875 varit i f. d. De la Croix hotell till slutet af förra året.

Efter musikafdelningens slut begåfvo sig festdeltagarne en trappa upp i den stora utställningssalen, der det var dukadt till supé med sittplatser för hvar och en. Under denna föreslogs skålar af ordföranden för Mazérska qvartettsällskapets framtida välgång, för Musikaliska akademien och för hofkapellets o. a. närvarande artister. Efter supén fortsattes festen i den första lokalen, hvarvid åtskilliga tal höllos.

Med anledning af dagens betydelse har sällskapet låtit prägla en medalj, utförd af prof. A. Lindberg. Å dess ena sida ser man stiftarens bild, kring hvilken läses »Mazérska qvartettsällskapets 50-års-jubileum den 13 januari 1899»; å andra sidan synes en violin, omgifven af en lagerkrans och inskriptionen: »Musica cœlestis dulce lenimen laborum». Ett exemplar i silfver med etui tillegnades nu Musikaliska akademien och emottogs af dess närvarande sekreterare d:r Svedbom.

Till sist må här i största korthet yttras några ord om sällskapets stiftare.

Johan Mazér föddes i Stockholm år 1790 och dog 1847. Hans fader Jean Pierre Mazér, som inflyttat från Frankrike omkring 1780, bedref i Stockholm silkesstrumptillverkning, sedermera sidenfabrik pch tillika en betydande vinaffär. I början af 1820-talet återvände han till Frankrike och dog i Milano 1829. Hans två söner, som varit utskickade till Frankrike för att uppfostras, fortsatte affärerna.

Johan Mazér, som i en klosterskola erhållit den tiden vanlig klassisk uppfostran (han skref med lätthet latin och hade grundliga musikstudier), lyckades afyttra den svårsköttа vinaffären, och sedan brodern öfvertagit sidenfabriken, densamma som sedermera öfvergick till och ännu eges af firman Almgren, lefde Johan Mazér såsom kapitalist och egnade sig åt sin kära musik.

I hans gästfria hem sammanträffade esomoftast hufvudstadens den tiden ej fåtaliga qvartettspelare, utvecklande en ovanlig verksamhet enligt anteckningar som ännu finnas i behåll. I sitt testamente till Musikaliska akademien förordnade Johan Mazer om stiftandet af det sällskap, som bär hans namn.

Om Mazér och hans slägt, om hans musikaliska verksamhet och deltagarne i hans musiknöjen, hans testamente till Musikaliska akademien och stiftelsen af det sällskap, som bär hans namn, etc., innehåller dettas nämnda festskrift utförligare upplysningar, hvilka vi här sakna utrymme att anföra.

Mazérska qvartettsällskapet är, ehuru af privat natur, en rätt betydande faktor i vårt musiklif, icke allenast i hufvudstaden utan äfven utom densamma.

Webers »Friskytten».

Minnen, upptecknade af *Edv. Hanslick.*

Det är i Neue freie Presse, som dessa minnen äro införda och hvilka äro af rätt stort intresse. Den bekante musikkritikerns artikel må här anföras, helst som det ej torde dröja så länge innan Webers nämnda mästerverk går öfver vår nya operascen.

»Hur sällsamma öden», skrifver Hanslick, »har ej Webers »Friskytten» genomgått! Visserligen behöfde ej denna opera, såsom så många andra mästerverk, länge fria till framgången — tvärtom, den framkallade redan vid första uppförandet i Berlin 1821 exempellöst jubel och spridde sig hastigt till alla tyska scener. Ja, hvad som är ännu märkvärdigare: Paris och London, annars så betänksamma i fråga om upptagande af tyska operor, tillegnade sig »Friskytten» hastigt nog. Det är väl den första tyska, d. v. s. till tyskt språk komponerade opera, som under komponistens lifstid eröfrat Frankrike och England. Men i hvilken drägt, i hvilken vanställning! Weber hade på resan till London i och för första uppförandet därstädes af »Oberon» tagit vägen öfver Paris och dröjt några dagar der 1826. Han kunde då öfvertyga sig om sin oväntadt hastiga popularitet. Om också ej hundarna på gatorna der såsom i Berlin, efter Heines satiriska uttryck, skällde »bröllopskransen», så buro de eleganta Parisdamerna röd- och svartrandiga »Friskytts-kläder», och Jägarkören (»Chasseur diligent») ljöd i alla knutar med en besvärande ihärdighet. Den sjöngs till och med i kyrkorna med religiös text! (»Crétien diligent, devance l'aurore, á ton Saveur encore, adresse tes chants. Ave Maria, gratia plena. La, lala, la, lala, lalala!» etc.).

»Friskytten», af musikskriftställaren Castil-Blaze fullständigt och ordagrant fritt öfversatt, hade på Odéon lidit ett fruktansvärdt nederlag; endast uvertyren och jägarkören hade funnit nåd inför den hyssjande och hvisslande publiken. Castil-Blaze måste nu taga sin tillflykt till sin arrangeur-talent; konstnären, som ett ögonblick herskat hos honom, fick nu vika för by-chirurgen. Han grep så fatt i Webers partitur, delade isär det såsom han tyckte, satte det tillsamman i en annan ordning och kvacksalvade så länge dermed, tills han trodde att det skulle riktigt falla publiken på läppen. Efter nio dagars arbete var hans märkvärdiga ragout färdigt. Det hade den mest lysande framgång och har förhjelpt »Friskytten» i Paris till en följd af 327 föreställningar. Uppmuntrad deraf slog nu Castil-Blaze ned på »Euryanthe». Han instrumenterade den efter klaverutdraget — ty orkesterstämmorna voro för dyra — tillade stycken ur »Friskytten», vidare andra af Beethoven och Rossini efter tycke och smak och kallade det hela »La forêt de Sénart». Denna fräcka misshandling af »Euryanthe» uttömde Webers tålamod. Han skref till Castil-Blaze, först höfligt, sedan bestämdt och fordrande. »Gerna förlåter jag liden oförrätt», slutade han sitt bref; »jag vill icke tala om »Friskytten», men låt det vara nog med den!» Flere protester, som Weber riktade dels direkt, dels genom förläggaren Schlesinger till Castil-Blaze blefvo obesvarade. Slutligen ville dock ej den franske bearbetaren under Webers moraliska gissel förhålla sig alldeles stum utan svarade på sitt sätt, d. v. s. med en mängd bättre eller sämre skäl, hvilka aldrig kunde urskulda honom som konstnär, endast till en del som köpman. Han åberopade sig uteslutande på lagen, som bestämde att hvarje litterär eller musikalisk egendom upphörde såsom sådan på andra sidan riksgränsen. Han själf hade också aldrig klagat öfver att hans böcker blifvit eftertryckta och efterbildade i Tyskland, men derför ville han öfva öppna och rättmätiga repressalier mot tyska alster och hade i Mainz *köpt fyratio kilogram partitur,* af hvilka han *ämnade göra bruk efter godtfinnande.* På ett mera skriande sätt kan väl svårligen den rättslöshet framträda, under hvilken komponisterna för 70 år sedan måste sucka och lida! Weber dröjde endast några dagar i Paris, der han dagligen fruktade att sammanträffa med sin bearbetare. Han reste öfver Calais till London.

Här hade förtjusningen öfver »Friskytts-melodierna utbredt sig till en verklig landsplåga. Fyra eller fem teatrar täflade med hvarandra i att godtyckligt utsmycka och vanställa operan; alla hade sin publik. Vid första uppförandet på »English Opera-house» begick den berömde tenorsångaren Braham såsom Max den osmakligheten att inlägga den tyska sången »Gute Nacht» och en engelsk polacca i sitt parti. I andra akten sjöng miss Stephens (Agatha) en trivial sång: »War's vielleicht um Eins, war's vielleicht um Zwei», i stället för den uteslutna duetten. Den af Bishop för Drury Lane-teatern förfärdigade bearbetningen hade knappast något kvar af Webers original. På Coventgarden hade man i »Friskytten» inskjutit alldeles nya figurer, ett skogsrå ifrån högländerna, en värdshusvärd o. s. v. På lyceum *talades* brudtärnornas duett och sången om »bröllopskransen». Ej underligt då att komponisten i London blef nervös, så snart man nämnde ordet »Friskytten». Äfven i Wien, då »Friskytten» der först uppfördes (3 okt. 1821), blef textboken illa åtgången af censuren. Kejsaren (så berättar Max von Weber) hade förbjudit skjutningen på scenen; den smällande bössan förvandlade sig till ett prosaiskt armborst, af kulstöpningen, detta poetiskt hemska nattstycke, gjorde man ett tarfligt fynd af förtrollade pilar i ett ihåligt träd! Censuren hade också strukit hvarken mer eller mindre än — eremiten och Samiel! Den förste var förvandlad till en »världslig» eremit, Samiel fick endast spela med såsom »rösten af en ond ande».

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Jan. 1, 11, 15 Stenhammar: *Tirfing.* — 2. Mozart: *Don Juan* (Anna, Elvira, Zerlina: frök. Hulting, fru Östberg, frök. Thulin; Don Juan, guvernören, Don Octavio, Leporello, Mazetto: hrr Forsell, Sellergren, Lemon, Lejdström, Bergström). — 3, 10 *Vermländingarne.* — 4 Beethoven: *Fidelio.* — 5 Nicolai: *Muntra fruarna i Windsor* (Anna: frök. Karlsohn). — 6 kl. 1,30 *Vermländingarne;* kl. 7,30: Donizetti: *Regementets dotter* (Marie, markisinnan: frök. Thulin, fru Strandberg; Tonio, Sulpiz: hrr Bratbost, Sellergren); Balett: *Dygnets timmar.* — 7 *Regementets dotter* (Tonio: hr Strandberg); *Dygnets timmar.* — 8 kl. 1,30 *Vermländingarne;* kl. 7,30 Rossini: *Wilhelm Tell* (Mathilda, Hedvig, Jemmy: fruar Lindberg, Strandberg, frök. Karlsohn; Tell, Arnold, Fürst: hrr Lundqvist, Bratbost, Sellergren; Melchtal, Gessler, Rudolf, Ruodi, Leuthold: hrr Nygren, Söderman, Forsell, Lemon, Grafström). — 9 Mozart: *Figaros bröllop.* — 12 Wagner: *Tannhäuser* (Elisabeth: frök. Nordin, debut.; Venus, en herdegosse: fru Lindberg, frök. Karlsohn; Tannhäuser, landtgrefven, Wolfram, Walter, Biterolf, Henrik, Reinmar: hrr Bratbost, Sellergren, Lundqvist, Lundmark, Söderman, Malmsjö, Nygren). — 13 Adam: *Konung för en dag* (Pifear: hr Bröderman). — 14 Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza, Lola, Lucia: frökn. Lindegren, Thulin, fru Strandberg; Toriddo, Alfio: hrr Bratbost, Lundqvist); Leoncavallo: *Pajazzo* (Nedda: frök. Hallgren; Canio, Tonio, Beppe, Silvio: hrr Bratbost, Söderman, Lundmark, Forsell).

Vasateatern. Jan. 1—15 Sidney Jones: *Geishan* ($^{11}/_{1}$ 75:e gång.). — 1, 6, 8, 15 *Vermländingarne* (matinée).

Svenska teatern, Jan. 10 Gästuppträdande af vissångerskan *Yvette Gilbert*-Schiller från Paris.

Årets första veckor ha ej haft några nyheter att bjuda, såsom af ofvanstående repertoar synes, hvad teatrarne beträffar. Konsertsalarne ha ej heller haft något att locka med. Det enda i nyhetsväg har varit första och enda uppträdandet hos oss af den i sin genre — varieténs och visans — berömda Yvette Gilbert, en genre som ligger utom området för vårt beaktande och bedömande.

Musiknotiser.

Från hufvudstaden och landsorten.

K. Musik-konservatorium. Tiden för inträdessökande denna vårtermin att personligen anmäla sig har tillkännagifvits vara: till *Stråk-* och *Blåsinstrument, Harpa* och *Komposition:* lörd. d. 14 jan. kl. 4—6 e. m.; — till *Piano* (såsom hufvudämne): månd. d. 16 jan. kl. 6—$^{1}/_{2}$ 8 e. m.; — till

Sång: onsd. d. 18 jan. kl. 6—½ 8 e. m.; — till *Orgel:* fred. d. 20 jan. kl. 4—½ 6 e. m.

Konsert gifves d. 24 jan. i Vetenskapsakademiens hörsal af konstnärsfamiljen *Knut Ekvall* — fru Theresia Ekvall, Olof, Thyra, Ebba, Harald och Anna Ekvall.

Sven Scholander har den 10 och 13 jan. i K. F. U. M:s konsertsal gifvit ett par »Vis- och Sago-aftnar» för barn. Programmet har upptagit visor af Dahlgren, Fröding, Sehlstedt m. fl. samt sagor och sägner af hans fader, prof. F. W. Scholander, med skioptikonbilder efter dennes originalpennteckningar. Att den berömde och populäre vissångaren äfven dessa aftnar haft fulltalig och förtjust publik behöfver knappt nämnas.

Kyrkomusik. Leipziger-qvartetten för kyrkosång, hvilken konserterade här vid jultiden, lär ha sålt utgifvanderätten för Sverige af de körer, som då utfördes, åt ett bokförlag härstädes. De lära utkomma i sångsamlingen »Zion». — På tal om Leipziger-qvartetten må nämnas att bassångaren i densamma, som här fick ersätta den ordinarie basen, hr Tannewitz, hette Teodor Hess.

Svensk kyrkomusik i utlandet. Fjerde söndagen i adventet utfördes vid en Vespergudstjenst i slottskapellet i Putbus på Rügen en kör à capella, kallad »Lofsång», för blandade röster och komponerad af Ika Peyron. Texten dertill är bearbetad af Wallin efter en af Davids psalmer och har öfversatts till tyskan. Nämnda kör har förut vid nyårshelgen sjungits i flera af härvarande kyrkor.

Svensk kammarmusik i Tyskland. Hr Gust. Häggs bekanta Pianotrio har vid utförande i Tyskland fått beröm af kritiken. Så yttras om den i »Berliner Signale» följande: »Ett mäktigt drag går genom det hela, och sedan länge har intet kammarmusikverk beredt åhörarne sådan glädje. Särskildt betydande är sista satsen.»

Charles Gregorowitschs, den ryske violinistens, bebådade konsert är nu bestämd att ega rum i Musikaliska akademien d. 1 februari.

Sigrid Arnoldson har å italienska operan i Petersburg, hvars säsong började d. 28 dec., uppträdt såsom Margareta, Julia och Tatiana i Tschaikowskys opera »Eugen Onegin», som vanligt väckande stor entusiasm, såsom det heter i en tysk musiktidning, som äfven uppgifver att inkomsten af Arnoldson-föreställningarna regelmässigt öfverstiger 10,000 rubel.

Medaljen »Litteris et artibus» har af konungen tilldelats hofmusikhandlaren Georg Lundqvist såsom ett erkännande af de förtjenster han såsom förläggare inlagt om den svenska musiken.

Svensk sångare i Italien. Å en soaré i Florens har en svensk sångare, baron *Fredrik Fleetwood,* som en längre tid vistats derstädes, väckt stor beundran för sin präktiga röst. Sångaren är elev af prof. Vannucini.

Göteborg. Lombergska operaturnén har under förra hälften af denna månad å Stora teatern gifvit »Cavalleria rusticana», »Pajazzo», »Vermländingarne» och »Geishan». — Fru Anna Norrie har med biträde af Ina Lange gifvit en »historisk-musikalisk» soaré i Handelsinstitutets sal d. 14 dennes.

Från grannlanden

Kristiania. Jan 1—14. Kristiania teater har till den 12 jan. några gånger gifvit »Faust» med fru Oselio-Björnson som Margareta, hrr Birger Schücker och Jens Berntsen som Faust och Mefistofeles. Af pjeser med musik för öfrigt endast »Lille mor». D. 20 jan. begynte ett nytt abonnemang för en följd af 8 föreställningar. — Eldorado-teaterns musikpjeser ha utgjorts af »Flagermusen» och nyårspjes, å Central-teatern har gifvits »Elverhöj». D. 8 jan. gaf fru *Olefine Moe* sin 3:e populära konsert biträdd af pianisten Ragna Goplen, operasångaren Berntsen m. fl., och den 11 sångerskan fru *Barbara Larssen* och hr *B. Schücker* konsert i Grand hôtels rococosal. Af svenska sånger upptog programmet Hallströms »Isola bella» och Myrbergs »Aftonstjernan», hvarjemte båda konsertgifvarne sjöngo tillsammans Myrbergs duo »Aftonstämning». — En *Internationel Solist-Ensemble* ha gifvit orkesterkonserter med solo för oboe, violoncell m. m. — Den 14 jan. konserterade akademiska sångföreningen *Ossian* med Thorv. Lammers som dirigent. Programmet upptog jemte norska körsånger, Lange-Müllers serenad och ett par af Fredmans Epistlar.

Helsingfors. Jan. 1—13. Å Svenska teatern har fortfarande uppförts »Ljungby horn» med biträde af Filharmoniska sällskapets orkester. — Å Alexanders-teatern har italienska truppen gifvit »Mefistofeles» (med hrr Cokini och Gandolfi), »Trubaduren», »Faust», »Pajazzo», »Barberaren», »Lucia och Puccinis», »Bohemer». — Filharmoniska sällskapet gaf den 1 jan. kl. ½ 5 konsert i Societetshuset, biträdd af fru Fanny Clopatt. De populära konserterna ha fortgått der, som vanligt under dir. Kajanus' ledning.

Köpenhamn. Jan. 1—14. Kungliga teatern framförde den 8 jan. en nyhet, »Dyveke», opera i 5 akter med förspel; text af Einar Christiansen, musik af Joh. Bartholdi, bekant här som anförare för danska manskören under Stockholmsutställningen. Musiken i operan, som mottogs mycket väl, säges vara melodisk men föga originel. Bland de utförande berömmas särskildt fröken Dons (Drottningen), hr Herbold (Torben Oxe), fröken Regina Nielsen (Dyveke) och hr Simonsen (Kung Kristian). Teatern har för öfrigt af pjeser med musik denna tid haft på repertoaren »Farinelli», »Hakon Jarl», »Hellig tre kongers aften» och ett par större baletter »La Ventana» och »Konservatorium eller et avisfrieri». — Nyårsdagen gaf hr Schnedler-Petersen en af sina »vinterkonserter» med bitr. af violinvirtuosen Henry Bereny. D. 13 konserterade Karen (violin) och Henry Bramsen (violoncell), biträdde af pianisten fru Agnes Adler och fröken Helene de Sérene, sångerska, som då gjorde sin debut med »Elsas dröm» etc. — Paläkonserterna ha fortgått som vanligt.

Från andra land.

Paris. Beethovens »Fidelio» har efter ett par decenniers hvila här upptagits på Opéra comique och rönt mycket varmt emottagande. Operan gafs i 3 akter med Gevaerts sammanbindande recitativ och med Leonora-uvertyren (n:o 3) före andra akten. Uppförandet kunde emellertid ha varit bättre. Rose Caron som Fidelio räckte ej alldeles till hvad rösten beträffar, Vergnet innehade Florestans parti, som också öfversteg hans krafter, hvarjemte hans korpulens verkade ofördelaktigt; Bonnet som Pizarro nådde ej djupet af sitt basparti; Beyle var deremot en god Rocco.

Brüssel. »Princesse d'Auberge» af Jean Blockx gafs i midten af dec. å Monnaie-teatern första gången och rönte här, såsom förut i Antwerpen, mycket stort bifall.

Berlin. På Theater des Westens har Giordanos opera »André Chenier», musikdrama med historisk bakgrund, vunnit betydlig framgång.

Breslau. Julafton uppfördes här å Stadtteatern Ennas »Kleopatra» för utsåldt hus och mottogs med starkt bifall.

Dödsfall.

Goltermann, Georg Edvard, berömd violoncellist och kompositör, född d. 19 aug. 1824 i Hannover, afled d. 29 dec. i Frankfurt a. M., der han från 1853 var andre och från 1874 förste kapellmästare vid Stadt-teatern. Han gjorde sina musikstudier för Menter och Fr. Lachner i München. Hans konserter för violoncell och en mängd melodiösa stycken (Nocturner, Romanser, Mazurkor etc.) ha länge tillhört violoncellisternas repertoar. Han har äfven komponerat violoncellsonater, några uvertyrer och sånger, särskildt flere vackra sådana med violoncell och piano.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 19:de årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

utgifves 1899 efter samma plan som förut, innehållande populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier och musikbilaga. Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å posten.

Hedvig Svensons Musikskola.

Vårterminen börjar Lördagen den 15 Januari.
Undervisningsämnen: Piano, Ensemblespelning, Harmonilära.
Anmälningar mottagas alla dagar kl. 2—4, 5—6 e. m. **från och med den 10 till den 16 Januari; derefter** Tisd. och Fred. kl. 2—3 e. m.
Prospekt tillhandahålles.
Stockholm, Döbelnsgatan 7, 3 tr. upp.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, öfver gården 1 tr. upp.

Vårterminen börjar den 7 Januari och slutar den 7 Juni.
Undervisning meddelas uti *Pianospelning* och *Harmonilära.* Anmälningstid från och med den 2 Jan. kl. $^1/_2$1—$^1/_2$3. Efter den 7 Januari mottagnings- och anmälningstid Måndagar och Torsdagar kl. $^1/_2$1—$^1/_2$2.
För närmare redogörelser tillhandahålles prospekt.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Allmänna Lifförsäkringsbolaget

10 Vasagatan 10
Stockholm.

Utdelar vid första premiebetalning under 1899 till sina vinstberättigade lifförsäkrade följande

vinster för 1898:

om lifförsäkringen tagits år 1893: **10** proc.
» » » » 1892: **11** »
» » » » 1891: **13** »
» » » » 1890: **15** »
» » » » 1889: **17** »
» » » » 1888: **19** »
» » » » 1887: **20** »

allt på helårspremien.

Äro deras premier slutbetalda och hafva de tagit lifförsäkringen under tiden f. o. m. 1887 t. o. m. 1893, betalas den 30 Juni 1899 två proc. å hela premiesumman.

(G. 74205.) *Allmänna Lifförsäkringsbolaget.*

Rutinerad basunist

söker nu genast eller senare anställning. Aug. Bade, Stettin, Turnerstr. 31 C. (S. T. A. 55136.)

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu à 2 **kronor** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan n:o 54.

* * DANS-MUSIK * *

på piano, äfven vid mindre danstillställningar, utföres af undertecknad, som deri eger mångårig vana och erkänd skicklighet.
Order mottagas här hos hrr musikhandlare eller i min bostad, *53 Drottninggatan,* 1 tr. ö. g. t. h. (fru Claëssons pensionat).
Allm. Telefon 102 25.
Referens: Hofmusikhandlaren Lundquist.
Danskomponisten ***Henning R. Wejdling.***

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG
Etablerad 1843.
Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, in- och utrikes.

Flyglar och Pianinos

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Frans Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från I. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.
Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.
Flyglar: fr. I. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.
Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
43 Regeringsgatan 43, Stockholm.

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm.
Mästersamuelsgatan 24.

Innehåll: Adelina Patti (med porträtt). — Tekniken såsom medel för pianospelet. — Utländsk musikrevy för 1898. Musikpressen. — Mazérska qvartettsällskapets 50-årsfest (med Johan Mazérs porträtt). — Webers »Friskytten». Minnen, uppteckнade af Edv. Hanslick. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland, från andra land. — Dödsfall. — Annonser.

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET, 1899.